

Stichting Kalorama

Jaarverslaggeving 2018

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2018

5.1.1	Balans per 31 december 2018	4
5.1.2	Resultatenrekening over 2018	5
5.1.3	Kasstroomoverzicht over 2018	6
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2018	14
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	22
5.1.7	Overzicht langlopende schulden ultimo 2018	23
5.1.8	Toelichting op de resultatenrekening over 2018	24
5.1.9	Vaststelling en goedkeuring	32

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	35
5.2.2	Nevenvestigingen	35
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	36

5.1 JAARREKENING

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2018 (na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	16.314.608	16.072.742
Financiële vaste activa	2	347.755	5.150
Totaal vaste activa		<u>16.662.363</u>	<u>16.077.892</u>
Vlottende activa			
Vorraden	3	20.185	23.141
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's	4	182.070	179.365
Vorderingen uit hoofde van financierings-tekort	5	73.110	0
Debiteuren en overige vorderingen	6	1.200.324	913.970
Liquide middelen	7	8.357.662	9.500.879
Totaal vlottende activa		<u>9.833.351</u>	<u>10.617.355</u>
Totaal activa		<u><u>26.495.714</u></u>	<u><u>26.695.247</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen	8		
Kapitaal		426.284	426.284
Bestemmingsfondsen		10.018.891	9.653.149
Totaal eigen vermogen		<u>10.445.175</u>	<u>10.079.433</u>
Voorzieningen	9	1.239.796	1.374.641
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	10	9.662.518	10.341.159
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financierings-overschot	5	0	396.005
Overige kortlopende schulden	11	5.148.225	4.504.009
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>5.148.225</u>	<u>4.900.014</u>
Totaal passiva		<u><u>26.495.714</u></u>	<u><u>26.695.247</u></u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2018

	<u>Ref.</u>	<u>2018</u> €	<u>2017</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	13	32.040.983	31.045.977
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	14	312.041	448.064
Overige bedrijfsopbrengsten	15	199.170	263.001
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>32.552.194</u>	<u>31.757.042</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	16	23.713.601	22.114.021
Afschrijvingen op materiële vaste activa	17	1.639.869	1.894.374
Overige bedrijfskosten	18	6.490.825	5.904.917
Som der bedrijfslasten		<u>31.844.295</u>	<u>29.913.312</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		707.899	1.843.730
Financiële baten en lasten	19	-342.157	-446.529
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>365.742</u></u>	<u><u>1.397.201</u></u>

RESULTAATBESTEMMING*Het resultaat is als volgt verdeeld:*

	<u>2018</u> €	<u>2017</u> €
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	370.132	0
Bestemmingsfonds nieuwbouw	0	1.015.172
Bestemmingsfonds kanteling organisatie	0	-182.158
Bestemmingsfonds roadmap ICT	0	564.187
Bestemmingsfonds ontvangen giften	-4.390	0
	<u><u>365.742</u></u>	<u><u>1.397.201</u></u>

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	Ref.	2018		2017	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			707.899		1.843.730
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	17	1.639.869		1.898.374	
- mutaties voorzieningen	9	-134.845		-337.005	
- overige mutaties bestemmingsfondsen	8	0		-26.828	
- boekresultaten afstoting vaste activa	17	0		-2.000	
			1.505.024		1.532.541
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	3	2.956		501	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's	4	-2.705		93.445	
- vorderingen	6	-286.354		334.557	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	5	-469.115		430.983	
- vorderingen/schulden uit hoofde van transitieregeling		0		0	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	11	714.648		-1.215.844	
			-40.570		-356.358
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			2.172.353		3.019.913
Ontvangen interest	19	615		1.726	
Betaalde interest	19	-410.632		-452.948	
			-410.017		-451.222
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			1.762.336		2.568.691
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1	-1.881.734		-1.291.505	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	0		0	
Investerings in overige financiële vaste activa	2	-347.755		0	
Desinvesteringen overige financiële vaste activa	2	0		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-2.229.489		-1.291.505
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	10	0		0	
Aflossing langlopende schulden	10	-676.064		-673.569	
Kortlopend bankkrediet	11	0		0	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-676.064		-673.569
Mutatie geldmiddelen			-1.143.217		603.617
Stand geldmiddelen per 1 januari	7		9.500.879		8.897.262
Stand geldmiddelen per 31 december	7		8.357.662		9.500.879
Mutatie geldmiddelen			-1.143.217		603.617

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Kalorama is statutair (en feitelijk) gevestigd te Beek (gemeente Berg en Dal), op het adres Nieuwe Holleweg 12 en is geregistreerd onder KvK-nummer 10043379.

Kalorama is een stichting die wordt bestuurd door een Raad van Bestuur met één bestuurder. Deze is eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van de stichting. De Raad van Toezicht is ingericht om op het bestuur en de algemene gang van zaken in Kalorama toe te zien en het bestuur met raad en daad terzijde te staan en heeft in verband daarmee de in de statuten en de daarop gebaseerde reglementen omschreven taken en bevoegdheden. Kalorama heeft een ondernemingsraad en meerdere cliëntenraden ingesteld.

Kalorama exploiteert twee verpleeghuizen (een op de hoofdlocatie in Beek en de andere in de wijk Brakkenstein in Nijmegen), een centrum voor doofblinden (tevens op de hoofdlocatie in Beek), een verzorgingshuis in het centrum van Beek en een hospice in het centrum van Nijmegen. Op drie locaties in de gemeente Berg en Dal biedt Kalorama de mogelijkheid van inloop en ontmoeting. In het Kulturhus in Beek bevindt zich het activiteitscentrum van het Centrum voor Doofblinden. Daarnaast verzorgt de stichting extramurale zorg aan cliënten met doofblindheid zowel in de regio als landelijk.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW), de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2017 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2018 mogelijk te maken. Deze herrubriceringen zijn beperkt van omvang en leiden niet tot een ander beeld met betrekking tot de jaarcijfers 2017.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- Waardering vaste activa
- Onderhanden werk GRZ
- Voorzieningen

De Waarderingsgrondslagen voor dezespecifieke posten worden in dit hoofdstuk apart toegelicht.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting Kalorama.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 2-10 %.
- Machines en installaties : 5-10 %.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 0-25 %.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Groot onderhoud:

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa geactiveerde WFZ-disagio's zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De disagio's worden over de rentevast periodes van de leningen (10 en 5 jaar) ten laste van het resultaat gebracht.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Stichting Kalorama heeft per 31 december 2017 de contante waarde van de toekomstige kasstromen van haar zorgvastgoed benaderd op het niveau van kasstroomgenererende eenheid en vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2017. Voor 2018 is beoordeeld of er interne of externe indicaties zijn op basis waarvan een bijzondere waardevermindering van de activa kan worden verwacht. Hierbij zijn de mogelijke indicaties zoals benoemd in de richtlijnen voor de jaarverslaggeving als uitgangspunt genomen. De uitkomst van deze beoordeling is dat er geen indicaties zijn op basis waarvan een bijzondere waardervermindering van de vaste activa valt te verwachten.

Om deze reden is er per 31 december 2018 geen volledige herberekening gemaakt van de toekomstige kasstromen en een eventuele impairment.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs op basis van gemiddelde inkoopprijs onder aftrek van een voorziening voor incourantheid, voor zover daar aanleiding toe bestaat.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Deze voorziening wordt bepaald op basis van de statische methode.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde is verantwoord als dotatie aan / vrijval van de voorziening.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

Voorziening jubileumverplichtingen

Dit betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen in de cao, een gemiddelde salarisstijging van 1% per jaar, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet is 2,0%. Het effect van de discontering is € 56k. Voorgaand jaar was de disconteringsvoet ook 2,0%. De periodieke toename van de voorziening is gepresenteerd als dotatie aan de voorziening.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan per locatie. De voorziening is gebaseerd op contante waarde. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,6%.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2018 plaatsvinden, gebaseerd op 100 % gedurende het eerste jaar en 70 % gedurende het tweede jaar.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de organisatie zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievoorziening. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Stichting Kalorama heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Kalorama. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Kalorama betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. Per 31 december 2018 bedroeg de gemiddelde dekkingsgraad 101,3%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 124%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 9 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Kalorama heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Kalorama heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen de waardeveranderingen van financiële vaste activa.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de organisatie zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de organisatie gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de organisatie voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Uitgangspunten sociaal domein

Bij het bepalen van de Wmo-omzet heeft de stichting de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en ZVW zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars naar de gemeenten ('decentralisatie').

Als gevolg van deze decentralisatie van begeleiding en dagbesteding is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in deze omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van de stichting en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per gemeente andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, e.d.).

Daarnaast is er gestreefd naar een finale afrekening resp. landelijke verantwoording van de zorg aan alle gemeenten waar de stichting een contracteringsrelatie mee heeft op basis van het landelijke ISD-protocol. Niet alle gemeenten hebben hiermee ingestemd. Dit kan ertoe leiden dat de verantwoorde omzet ter discussie kan worden gesteld.

De wijze waarop de individuele gemeenten overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend, echter de raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening waar mogelijk en wijst op het resterende inherente risico terzake dat kan leiden tot nagekomen financiële effecten in 2019 of later.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

5.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt.

Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	31-dec-18	31-dec-17
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	10.339.549	10.433.888
Machines en installaties	2.646.579	2.924.100
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	2.204.132	2.207.954
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op mva	1.124.348	506.800
Totaal materiële vaste activa	16.314.608	16.072.742
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2018	2017
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	16.072.742	16.677.611
Bij: investeringen	1.881.734	1.291.505
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	1.639.868	1.896.374
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	16.314.608	16.072.742
Aanschafwaarde	47.712.470	45.830.736
Cumulatieve afschrijvingen	31.397.862	29.757.994

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

Stichting Kalorama heeft van al het vastgoed het juridisch en economisch eigendom.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.7.

De materiële vaste activa dienen voor een bedrag van € 17.780k (2017: € 17.780k) als garantie voor leningen die zijn geborgd via het Waarborgfonds voor de Zorg (WFZ). De zorginstelling heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WFZ onroerende goederen die zijn gefinancierd met geborgde leningen te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren.

Tevens heeft de zorginstelling zich verbonden om op eerste verzoek van het WFZ een recht van hypotheek aan het WFZ te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan die geheel of gedeeltelijk door het WFZ is geborgd.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
WFZ-vergoeding borgstelling	0	5.150
Vordering UWV transitievergoeding langdurig zieken	347.755	0
Totaal financiële vaste activa	347.755	5.150

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	5.150	15.450
Af: afschrijvingen	-5.150	-10.300
Boekwaarde per 31 december	0	5.150

Toelichting:

De afschrijvingstermijnen zijn gelijk aan de perioden dat de rentes vast staan. In 2018 loopt de laatste periode af. Medewerkers waarvan na langdurige ziekte het contract wordt ontbonden hebben recht op een transitie vergoeding. Kalorama heeft hiervoor een voorziening gevormd. Tegelijk is er de mogelijkheid om vanaf april 2020 met terugwerkende kracht een compensatie te ontvangen voor deze betaalde transitievergoedingen bij het UWV. Deze compensatie is hier als langlopende vordering verantwoord.

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Vorraad hotelfunctie	11.000	11.000
Vorraad café - winkel	7.163	10.471
Overige voorraden:		
Emballage e.d.	2.022	1.670
Totaal voorraden	20.185	23.141

Toelichting:

Er is geen voorziening voor incurantheid noodzakelijk op de voorraden.

Op de voorraden is pandrecht gevestigd als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.7.

4. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Onderhanden werk DBC's	182.070	179.365
Af: voorziening onderhanden werk	0	0
Af: ontvangen voorschotten	0	0
Totaal onderhanden werk	182.070	179.365

Toelichting:

De post Onderhanden Werk is gebaseerd op de verwachte opbrengst van de DBC's en de tot en met 31/12/2018 geleverde prestaties op de DBC's. Dit brengt een risico met zich mee dat de uiteindelijke opbrengst lager is dan ingeschat. Door controle op de afloop in 2019 van de per 31/12./2018 lopende DBC's is vastgesteld dat het risico op een onjuiste inschatting laag is.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

5. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / WLZ

	t/m 2015	2016	2017	2018	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	-108.148	-174.807	-113.050	0	-396.005
Financieringsverschil boekjaar				273.049	273.049
Correcties voorgaande jaren	82.979	79.958	0	0	162.937
Betalingen/ontvangsten	25.169	94.849	-86.889	0	33.129
Subtotaal mutatie boekjaar	108.148	174.807	-86.889	273.049	469.115
Saldo per 31 december	0	0	-199.939	273.049	73.110

Stadium van vaststelling (per erkenning):

300-949 Stichting Kalorama c c b a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Waarvan gepresenteerd als:

- vorderingen uit hoofde van financieringstekort

- schulden uit hoofde van financieringsoverschot

31-dec-18	31-dec-17
€	€
73.110	0
0	396.005
73.110	-396.005

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)

Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget

Totaal financieringsverschil

31-dec-18	31-dec-17
€	€
28.055.985	26.764.843
27.782.936	26.877.893
273.049	-113.050

Toelichting:

Het bovenstaande financieringstekort/ overschot heeft betrekking op 2017 en 2018 en betreft zowel de financiering vanuit de WLZ als de financiering vanuit de subsidieregeling behandeling.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

6. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Vorderingen op debiteuren	329.643	330.528
Overige vorderingen:		
Afgesloten DBC's, nog niet gefactureerd	445.746	330.326
Rekening-courant verhoudingen	34.020	30.253
Overige vorderingen	8.203	4.049
Overige overlopende activa:		
Vooruitgefactureerde bedragen	44.154	79.809
Nog te ontvangen bedragen	0	4.250
Nog te factureren bedragen	338.558	134.755
Totaal debiteuren en overige vorderingen	1.200.324	913.970

Toelichting:

Op de vorderingen op debiteuren is een voorziening voor oninbaarheid ad € 72.316 in mindering gebracht (2017: € 73.759). Dit betreft bijna volledig een voorziening op debiteuren gemeenten voor moeilijk inbare vorderingen. Op de debiteuren zorgverzekeraars was ultimo 2016 een bedrag ad € 142k in mindering gebracht voor overproductie op wijkverpleging. Dit bedrag is in maart 2018 terugbetaald aan zorgverzekeraar VGZ en staat ultimo 2017 dus nog als voorziening onder de debiteuren zorgverzekeraars.

7. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Bankrekeningen	8.349.170	9.492.362
Kassen	8.492	8.517
Totaal liquide middelen	8.357.662	9.500.879

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Kapitaal	426.284	426.284
Bestemmingsfondsen	10.018.891	9.653.149
Totaal eigen vermogen	10.445.175	10.079.433

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-1-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€
Kapitaal	426.284	0	0	426.284
Totaal kapitaal	426.284	0	0	426.284

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-1-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€
Collectief gefinancierd gebonden vermogen				
Nieuwbouw	3.888.080	0	0	3.888.080
Kanteling organisatie	21.369	0	0	21.369
Reserve aanvaardbare kosten	5.076.755	370.132	0	5.446.887
Roadmap ICT	564.187	0	0	564.187
Subtotaal collectief gebonden vermogen	9.550.391	370.132	0	9.920.523
Niet collectief gefinancierd vrij vermogen				
Ontvangen giften	102.758	-4.390	0	98.368
Totaal bestemmingsfondsen	9.653.149	365.742	0	10.018.891

Toelichting:

Het bestemmingsfonds voor nieuwbouw is gevormd voor toekomstige nieuwbouw dan wel grondige renovatie van een aantal panden.

Het bestemmingsfonds kanteling organisatie is gevormd voor de kosten samenhangend met de organisatiewijziging naar zelforganiserende teams, zoals de coaching van teams en kosten die mogelijk voortvloeien uit de afloop van tijdelijke contracten die hiermee verband houden.

Het bestemmingsfonds ontvangen giften is gevormd voor van derden ontvangen giften. De mutatie in het bestemmingsfonds ontvangen giften betreft de besteding van giften voor activiteiten voor bewoners.

In 2017 is een roadmap voor de ICT bij Kalorama opgesteld, met daarin een plan voor de verdere ontwikkeling en verbetering van de ICT organisatie. De kosten hiervoor zijn geraamd op € 564.187.

Kredietinstellingen hanteren vanwege toegenomen risico's toenemend een solvabiliteitsratio van minimaal 25%. De solvabiliteit, zijnde het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van het totale vermogen, van Kalorama bedroeg over 2018 39% (2017: 38%).

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

9. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-1-2018	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-12-2018
	€	€	€	€	€
- groot onderhoud	663.167	50.000	146.134	5.034	561.999
- reorganisatie	50.755	0	50.755	0	0
- jubileumverplichtingen	331.103	16.875	38.016	0	309.962
- langdurig zieken	329.616	101.981	63.762	0	367.835
Totaal voorzieningen	1.374.641	168.856	298.667	5.034	1.239.796

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-12-2018

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	270.653
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	969.143
hiervan > 5 jaar	151.535

Toelichting per categorie voorziening:*Voorziening groot onderhoud*

De voorziening voor groot onderhoud is gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan per locatie (Kalorama, Veste Brakkestein en 't Höffke). De voorziening is voldoende voor de opvang van de pieken in de planning en uitvoering van groot cyclisch onderhoud voor de komende jaren. De voorziening is op item niveau bepaald en wordt opgebouwd op basis van de levensduur (cyclus) per item. Dit betekent dat per item een voorziening wordt opgebouwd tot aan het volgende moment van groot onderhoud voor dat item.

Voorziening voor reorganisatiekosten

De voorziening reorganisatiekosten is opgenomen op basis van het sociaal plan. Onder de voorziening zijn de vergoedingen en/of aanvullingen op uitkeringen opgenomen die worden betaald aan de werknemers met wie de arbeidsrelatie is/wordt beëindigd. De uitkeringen en aanvullingen zijn gebaseerd op het Raam Sociaal Plan en individuele afspraken.

Voorziening jubileumverplichtingen

De voorziening jubileumverplichtingen is een voorziening gevormd voor de contante waarde van de op balansdatum bestaande verplichtingen tot toekomstige jubileumuitkeringen.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening wordt gevormd ter dekking van de op de balansdatum bestaande verplichting inzake de loondoorbetaling van personeelsleden die per deze datum arbeidsongeschikt zijn en voor de transitievergoeding die mogelijk betaald moet worden voor slapende dienstverbanden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS**PASSIVA****10. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)**

	31-dec-18	31-dec-17
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Schulden aan banken	9.662.518	10.341.159
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>9.662.518</u>	<u>10.341.159</u>
	2018	2017
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	€	€
Stand per 1 januari	11.017.224	11.690.793
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	676.065	673.569
Stand per 31 december	<u>10.341.159</u>	<u>11.017.224</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	678.641	676.065
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>9.662.518</u>	<u>10.341.159</u>
<i>Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:</i>		
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	678.641	676.065
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	9.662.518	10.341.159
hiervan > 5 jaar	7.012.774	7.786.493

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De verstrekte zekerheden voor de geborgde leningen bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht op de machines en installaties.

11. Overige kortlopende schulden

	31-dec-18	31-dec-17
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Crediteuren	1.134.224	693.506
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	678.641	676.065
Belastingen en premies sociale verzekeringen	439.774	407.122
Schulden terzake pensioenen	88.082	88.960
Eindejaarsuitkering	100.349	92.502
Vakantiegeld	762.220	751.299
Vakantiedagen	974.116	719.790
Vooruitontvangen bedragen	0	36.085
Rekening-courantverhoudingen bewoners	0	38.324
Te betalen energiekosten	37.979	25.245
Te betalen rente leningen	165.327	238.337
Salariskosten	261.926	282.398
Overige nog te betalen kosten	505.587	454.376
Totaal overige kortlopende schulden	<u>5.148.225</u>	<u>4.504.009</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

12. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

Huur- en leaseverplichtingen

Er zijn langlopende, onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan terzake huur en operationele leasing:

- De huur van hospice Bethlehem bedraagt voor 2019 € 57.288 en wordt na 01-01-2023 omgezet naar een overeenkomst voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van twee jaar.
- Er wordt één dag in de week een ruimte in Deventer gehuurd. Deze huur bedraagt voor 2019 € 4.420.
- De geleasede vervoermiddelen strekken tot zekerheid van de leaseverplichting. De operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt. De leasekosten bedragen voor 2019 € 69.407. Deze lease heeft betrekking op contracten langer dan 1 jaar maar korter dan 5 jaar.

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

De wijkverpleging (de extramurale producten persoonlijke verzorging en verpleging) en de geriatrische revalidatiezorg (GRZ) worden bekostigd vanuit de ZVW. Voor zowel wijkverpleging als GRZ is het macrobeheersinstrument van toepassing op grond waarvan bij een overschrijding van het landelijk budgetplafond het mogelijk is dat zorgaanbieders basis hiervan een terugbetalingsverplichting opgelegd krijgen in 2019. Stichting Kalorama heeft geen aanwijzingen dat over 2018 het Macrobeheersinstrument zal worden toegepast, om die reden is hiervoor geen verplichting opgenomen in de balans per 31 december 2018.

Obligoverplichting Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ)

Als WFZ-deelnemer kan Stichting Kalorama via het obligo mederisicodragend zijn. Als het WFZ ondanks alle ingebouwde zekerheden op zijn garantieverplichtingen wordt aangesproken én in het extreme geval dat het WFZ-vermogen onvoldoende is om aan de garantieverplichting aan geldgevers te kunnen voldoen, dan kan het WFZ via de obligoverplichting een beroep doen op financiële hulp van de deelnemers. Deze hulp wordt in dat geval geboden in de vorm van renteloze leningen aan het WFZ. Het obligo bedraagt maximaal 3% van de restantschuld van de geborgde lening(en) van de deelnemer. Per balansdatum is de restantschuld van de geborgde leningen WFZ € 8.247.500, de obligoverplichting is ultimo 2018 maximaal € 247.425.

Investeringsverplichtingen

Eind 2018 is er geen sprake van materiële aangegane investeringsverplichtingen (> € 100.000).

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018					
- aanschafwaarde	28.768.809	5.561.152	10.993.975	506.800	45.830.736
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	18.334.921	2.637.052	8.786.021	0	29.757.994
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>10.433.888</u>	<u>2.924.100</u>	<u>2.207.954</u>	<u>506.800</u>	<u>16.072.742</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	469.747	13.108	781.331	617.548	1.881.734
- herwaarderingen	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	564.086	290.629	785.153	0	1.639.868
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-94.339</u>	<u>-277.521</u>	<u>-3.822</u>	<u>617.548</u>	<u>241.866</u>
Stand per 31 december 2018					
- aanschafwaarde	29.238.556	5.574.260	11.775.306	1.124.348	47.712.470
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	18.899.007	2.927.681	9.571.174	0	31.397.862
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>10.339.549</u>	<u>2.646.579</u>	<u>2.204.132</u>	<u>1.124.348</u>	<u>16.314.608</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0-10%	5-10%	10-25%	0,0%	

BIJLAGE

5.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018

Leninggever	Afsluit-datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werke-lijke rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflos-sings-wijze	Aflos-sing 2019	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG	1-feb-02	2.917.522	40	onderhands	3,28%	2.172.224	0	78.564	2.093.660	1.752.774	18	annuitair	81.141	gemeentegarantie
Waterschapsbank	22-dec-03	1.000.000	20	onderhands	2,05%	300.000	0	50.000	250.000	0	5	lineair	50.000	waarborgfonds
Waterschapsbank	1-aug-06	1.000.000	40	onderhands	4,44%	725.000	0	25.000	700.000	575.000	28	lineair	25.000	waarborgfonds
Waterschapsbank	1-aug-06	1.000.000	20	onderhands	4,29%	450.000	0	50.000	400.000	150.000	8	lineair	50.000	waarborgfonds
Waterschapsbank	12-jun-08	4.000.000	40	onderhands	1,59%**	3.100.000	0	100.000	3.000.000	2.500.000	30	lineair	100.000	waarborgfonds
Rabobank	14-aug-07	1.000.000	20	onderhands	1,25%	500.000	0	50.000	450.000	200.000	9	lineair	50.000	waarborgfonds
Rabobank	12-jun-08	2.000.000	20	onderhands	1,05%**	1.100.000	0	100.000	1.000.000	500.000	10	lineair	100.000	waarborgfonds
Rabobank	20-apr-14	3.337.500	15	onderhands	2,82%	2.670.000	0	222.500	2.447.500	1.335.000	10	lineair	222.500	waarborgfonds
Totaal						11.017.224	0	676.064	10.341.160	7.012.774			678.641	

** Voor deze leningen geldt dat sprake is van een renteherziening per 12 juni 2018. De weergegeven rente betreft de nieuwe rente vanaf die datum. Daarvoor was in beide gevallen sprake van een hogere rente.

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	2.862.310	3.245.908
Opbrengsten zorgverzekeringswet inzake zintuiglijk gehandicapten	172.910	136.433
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	27.869.141	26.764.843
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	162.937	27.106
Subsidieregeling extramurale behandeling	186.844	0
Zorg uitbesteed aan onderaannemers	-100.371	-288.204
Opbrengsten PGB	33.134	21.256
Opbrengsten Wmo	854.078	1.132.942
Overige zorgprestaties	0	5.693
Totaal	32.040.983	31.045.977

Toelichting:

De omzet Zorgverzekeringswet betreft de omzet Wijkverpleging, Eerstelijnsverblijf en de omzet Geriatrische Revalidatie Zorg (GRZ). De omzet WMO is lager door een eenmalige opbrengst in 2017 ad 85K en doordat minder zorg is geleverd verspreid over verschillende gemeenten.

14. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Subsidie regeling palliatieve terminale zorg	0	151.300
Subsidie stageplaatsen zorg	106.942	127.850
Subsidie praktijkleren	81.623	67.744
Subsidie cofinanciering sectorplannen	117.631	83.033
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	5.845	18.137
Totaal	312.041	448.064

Toelichting:

De subsidieregeling palliatieve terminale zorg is voor Kalorama beëindigd in 2017.

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

15. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
- eerstelijns behandelingen	8.320	42.750
- maaltijdvoorziening	16.942	22.091
- maaltijdvoorziening derden	19.806	22.470
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
- overige diensten	43.652	61.430
- eigen bijdragen cliënten verblijf hospice	114.840	114.260
- Besteding uit giften ontvangen middelen	-4.390	0
Totaal	<u>199.170</u>	<u>263.001</u>

Toelichting:

De omzet eerstelijns behandelingen is grotendeels afgebouwd in 2018 gezien de reeds beperkte omvang.

LASTEN

16. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Lonen en salarissen	17.064.713	17.004.408
Sociale lasten	2.974.111	2.708.982
Pensioenpremies	1.419.583	1.394.561
Andere personeelskosten	603.478	568.854
Subtotaal	<u>22.061.885</u>	<u>21.676.805</u>
Personeel niet in loondienst	1.651.716	437.216
Totaal personeelskosten	<u>23.713.601</u>	<u>22.114.021</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>425</u>	<u>421</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

De personeelskosten 2018 zijn hoger door een stijging van de kosten personeel niet in loondienst. Deze stijging wordt verklaard door een hoger verzuim, tijdelijke vervanging van vertrokken personeel en extra inzet ten behoeve van de organisatieontwikkeling en procesverbeteringen.

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

	2018	2017
	€	€
<i>De lonen en salarissen zijn als volgt te specificeren:</i>		
Bruto salarissen	15.965.267	15.755.278
Voorziening langdurig zieken	-283.724	-4.589
Uitkering bij ontslag	76.031	51.524
Onregelmatigheidstoeslag	1.484.218	1.408.835
Subtotaal	17.241.792	17.211.048
Doorberekende salariskosten	-177.079	-206.640
Totaal lonen en salarissen	17.064.713	17.004.408

Toelichting:

In de exploitatie is een correctie met betrekking tot de voorziening langdurig zieken opgenomen. Voor transitievergoedingen uitbetaald / uit te betalen aan personeelsleden waarvan na twee jaar ziekte het dienstverband is beëindigd is een vordering op het UWV opgenomen.

	2018	2017
	€	€
<i>De andere personeelskosten zijn als volgt te specificeren:</i>		
Wervingskosten	11.774	20.520
Opleidingskosten	200.136	197.244
Dienstkleding	67.428	56.666
Vergoedingen	123.864	122.456
Kosten Arbo	146.118	125.318
Diverse personeelskosten	54.158	46.650
Totaal andere personeelskosten	603.478	568.854

17. Afschrijvingen op materiële vaste activa

	2018	2017
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	1.639.869	1.896.374
- boekwinst resp. -verlies verkoop activa	0	-2.000
Totaal afschrijvingen	1.639.869	1.894.374

Toelichting:

Onderdeel van de afschrijvingen zijn versnelde afschrijvingen op de gebouwen op de locatie Kalorama. In verband met de geplande nieuwbouw worden de bestaande gebouwen en installaties tot nul afgeschreven of tot de waarde van de grond.

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.471.166	2.342.052
Algemene kosten	1.400.091	1.561.118
Cliënt- en bewonersgebonden kosten	1.247.955	1.184.033
Onderhoud en energiekosten	1.158.303	1.055.192
Huur en leasing	60.636	59.805
Dotaties en vrijval voorzieningen	152.674	-297.283
Totaal overige bedrijfskosten	6.490.825	5.904.917

De voedingsmiddelen en hotelmatige kosten zijn als volgt te specificeren:

	2018	2017
	€	€
Voedingsmiddelen en restauratieve kosten	996.325	941.787
Andere hotelmatige kosten:		
- Huishoudelijke- en inrichtingskosten	901.920	809.600
- Linnenvoorziening	364.728	391.991
- Vervoerkosten	208.193	198.674
Totaal voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.471.166	2.342.052

De algemene kosten zijn als volgt te specificeren:

	2018	2017
	€	€
Kantoorkosten, automatisering en communicatiekosten	520.429	618.904
Lidmaatschappen, accountants- en advieskosten	491.719	416.392
Reis- en verblijfkosten, kosten toezicht en medezeggenschap en representatie	224.601	256.516
Verzekeringen, belastingen en heffingen	202.570	195.927
Overige algemene kosten	-38.324	0
Voorziening dubieuze debiteuren	-904	73.379
Totaal algemene kosten	1.400.091	1.561.118

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

	2018	2017
	€	€
<i>De cliënt- en bewonersgebonden kosten zijn als volgt te specificeren:</i>		
Laboratorium onderzoeken	80.252	53.488
Geneesmiddelen	542.833	492.050
Overige medische behoeftigheden	97.375	102.923
Agogie, therapie en ontspanning en persoonlijke verzorging bewoners	106.390	86.692
Medische systemen en hulpmiddelen	421.105	448.880
Totaal cliënt- en bewonersgebonden kosten	1.247.955	1.184.033

	2018	2017
	€	€
<i>De onderhoud- en energiekosten zijn als volgt te specificeren:</i>		
Onderhoud wegen en tuinen	43.617	54.809
Onderhoud gebouwen	145.100	127.538
Onderhoud installaties	460.041	389.337
Energiekosten	509.545	483.508
Totaal onderhoud- en energiekosten	1.158.303	1.055.192

19. Financiële baten en lasten

	2018	2017
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Rentebaten	615	1.726
Subtotaal financiële baten	615	1.726
Rentelasten	-337.622	-437.955
Waardeveranderingen financiële vaste activa	-5.150	-10.300
Subtotaal financiële lasten	-342.772	-448.255
Totaal financiële baten en lasten	-342.157	-446.529

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

20. Wet normering topinkomens (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Kalorama van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 9 en klasse III.

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor Stichting Kalorama is € 151.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

	Mevr. Drs. G.P. van Deutekom
Functie(s)	bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	1,11
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	138.682
Beloningen betaalbaar op termijn	11.318
<i>Subtotaal</i>	<i>150.000</i>

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 151.000

-/- Onverschuldigd betaald bedrag 0

Totale bezoldiging 2018 150.000

Gegevens 2017

Functie(s)	bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	1,11
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging 2017

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	138.915
Beloningen betaalbaar op termijn	11.083
<i>Subtotaal</i>	<i>149.998</i>

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 146.000

Totale bezoldiging 2017 149.998

Toelichting:

In 2017 was bij de beloning van de bestuurder nog sprake van overgangsrecht omdat de beloning hoger was dan het vastgestelde bezoldigingsmaximum volgens de WNT-2 norm. De arbeidsovereenkomst van de bestuurder is getekend in 2015, waardoor het overgangsrecht van toepassing is. In 2018 is het individuele bezoldigingsmaximum vastgesteld op € 151.000 waardoor de beloning ook zonder overgangsrecht binnen het maximum valt.

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen:

	Dhr. Drs. W.J. de Cloe	Dhr. Mr. E.A.M. Kerckhoffs	Dhr. H.M.J. Jeukens MIM	Dhr. Drs. E.J.J. Fransen
Functie(s)	voorzitter RvT	vice voorzitter / secretaris RvT	voorzitter RvT	lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	n.v.t.	1/1 - 31/12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12
Bezoldiging				
Bezoldiging	0	10.335	13.781	8.613
Individueel WNT-maximum	0	15.100	22.650	15.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Reden waarom de overschrijding niet is toegestaan.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017				
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2017				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	10.488	9.019	7.489	7.489
Individueel WNT-maximum	21.900	14.600	14.600	14.600
Functie(s)	Mevr. Prof. Dr. M.W.G. Nijhuis	Mevr.Mr.Dr. M.B.J. Thijssen	Mevr. S.V. Orlova MSc RA	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	lid RvT 1/1 - 31/12	lid RvT 1/1 - 31/12	lid RvT 1/1 - 31/12	
Bezoldiging				
Bezoldiging	8.613	6.890	6.890	
Individueel WNT-maximum	15.100	15.100	15.100	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	
Reden waarom de overschrijding niet is toegestaan.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Gegevens 2017				
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	29/4 - 31/12	14/12 - 31/12	
Bezoldiging 2017				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	7.489	5.991	5.991	
Individueel WNT-maximum	14.600	14.600	14.600	

Toelichting:

De hierboven vermelde topfunctionarissen hebben allen een bezoldiging ontvangen die lager is dan het individuele WNT-maximum. Daarnaast is vastgesteld dat er binnen Kalorama geen functionarissen zijn die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Ook zijn er in 2018 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden. De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

21. Honoraria accountant

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2018 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	75.834	34.921
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	24.370	27.496
3 Fiscale advisering	0	1.146
4 Niet-controlediensten	21.319	75.132
Totaal honoraria accountant	<u>121.523</u>	<u>138.695</u>

22. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 20.

5.1.9 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Kalorama heeft de jaarrekening 2018 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 8 mei 2019.

De raad van toezicht van de Stichting Kalorama heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 8 mei 2019.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Voor zover bekend zijn er geen gebeurtenissen na balansdatum die invloed hebben op de gepresenteerde jaarrekening.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Beek (Berg en Dal), 8 mei 2019, was getekend

Raad van Bestuur

Mevr. Drs. G.P. van Deutekom - van de Laar

Voorzitter Raad van Toezicht

Dhr. H.M.J. Jeukens MIM

Secretaris Raad van Toezicht

Dhr. Mr. A.A.M. Kerckhoffs

Lid Raad van Toezicht

Dhr. Drs. E.J.J. Fransen

Lid Raad van Toezicht

Mevr. S.V. Orlova MSc RA

Lid Raad van Toezicht

Mevr. Mr. Dr. M.B.J. Thijssen

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 2.4, dat het uitkerings- en bestedingsbeleid van de stichting zodanig dient te zijn dat de stichting blijvend kan worden aangemerkt als algemeen nut beogende instelling als bedoeld in artikel 5b van de Algemene wet rijksbelastingen.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Kalorama heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.